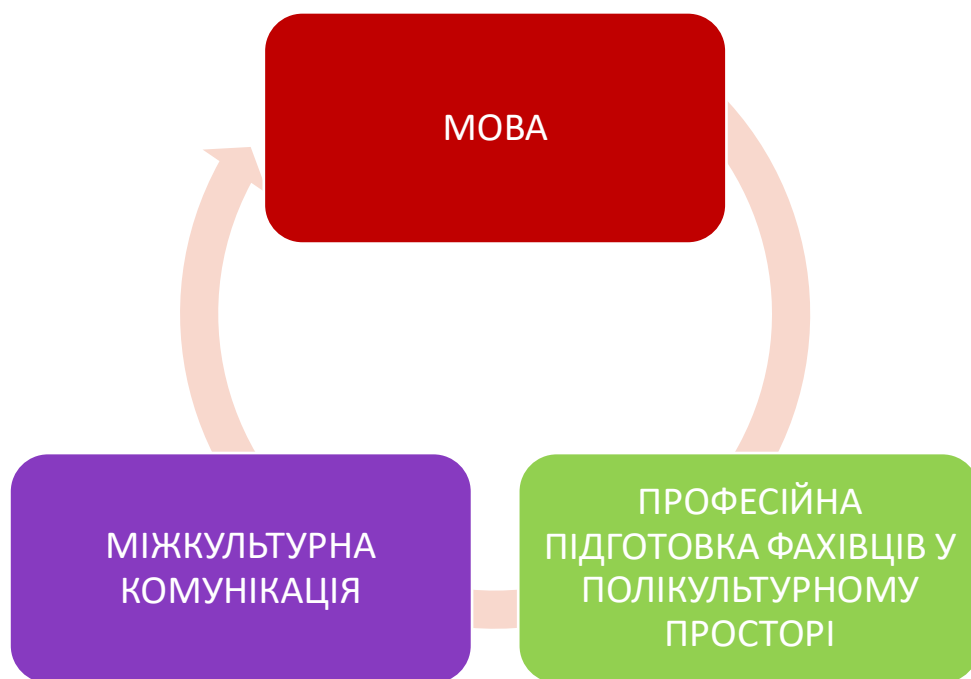

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І

ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ

ХАРБІН – 2025

ОДЕСА – 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»

Інститут педагогічної освіти і

освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Україна)

Харбінський інженерний університет (КНР)

Намсеульський Університет (Республіка Корея)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Харбін – 2025

Одеса – 2025

УДК: 378:81'25-027.512(062.552)

Авторський знак: А43

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 16 від 29 травня 2025 року)*

Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. – Випуск 8. – Харбін : Харбінський інженерний університет, 2025 – 136 с.

© Харбінський інженерний університет (м. Харбін, КНР), 2025

© Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна), 2025

Листопад Наталя. Можливості використання імерсивних технологій в закладі фахової передвищої освіти.....	83
Листопад Олексій. Креативний потенціал як важлива складова креативної компетентності здобувачів освіти.....	87
Лю Юйцзе, Малакі Кароліна. Мультиmodalний підхід до викладання східних мов: дослідження ефективності в контексті розвитку міжкультурної компетенції у майбутніх вчителів.....	91
Мардарова Ірина. Впровадження технологій гейміфікації в цифрове освітнє середовище закладу вищої освіти.....	93
Muzychenko Ganna. Political Science Education in Modern Ukraine: Navigating Eurasian Directions Of Scientific Research.....	97
Постригач Надія. Теоретичні аспекти розробки курикулуму у міжнародному науково-освітньому дискурсі.....	102
薛贺予. 脑文本重构——《美国式婚姻》中瑟莱丝蒂尔的成长.....	106
Zhang Yi. Research on the Cultivation Mode of Civic Education in College English Teaching.....	108
黄纯懿, 吕佳颖. 中国高校国际组织人才培养创新研究.....	110
Ivanenko Alexander V. To the Origin of the Oikonym <i>FUN(N)A</i>	110
Цун Ченцзюй, Гаврилюк Ксенія. Роль цифрових технологій у мультиmodalному навчанні східних мов у педагогічному університеті.....	115
Шетеля Ярослав М. Історичні передумови запозичення німецької (австрійської) лексики в діалектний вокабулярій українців закарпаття.....	117
王晨曦. 利用中国民间音乐艺术进行青少年教育.....	121
王盈, 王慧. 《蔚蓝色的岛》中的空间意象与北方书写.....	124
吴越. 推进区域国别研究高质量内涵式发展的路径探索.....	124
Zhang Junnan. Quantifying Power Distance in U.S. Presidential Inaugural Speeches: an Nlp Approach.....	125
Zhang Xinyue. Application of Culture-Loaded Words in Subtitle Translation from the Perspective of Skopos Theory: a Case Study of “Lighting Up the Stars”	127
ІНФОРМАЦІЯ ПРО УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ.....	128

Постригач Надія

*доктор педагогічних наук, старший дослідник, старший науковий співробітник
відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих,
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
Київ, Україна*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ КУРИКУЛУМУ У МІЖНАРОДНОМУ НАУКОВО-ОСВІТНЬОМУ ДИСКУРСІ

Ключові слова: *зміст освіти, курикулум, навчальний план, підхід, силабус, стандарт.*

Сьогодні продовжує виявлятися великий інтерес до питань курикулуму як на місцевому, так і на міжнародному рівнях, і низка дуже різних теоретичних дискурсів продовжує широко обговорюватися щодо міжнародних стандартів, встановлених глобальними гравцями через такі платформи, як Цілі сталого розвитку (ЦСР), Міжнародне оцінювання учнів (PISA), наукові конференції тощо. Саме з цієї причини необхідно поміркувати про певне спільне розуміння складових відповідного навчального плану, оскільки вимірювання освітніх досягнень, які, по суті, досягаються реалізованим курикулумом, порівнюються між країнами та континентами [5, с. 2]. Водночас розробка курикулуму професійної підготовки вчителів вимагає аналізу освітнього дискурсу щодо формування вчителя як суб'єкта освіти, щодо типу суб'єкта, що планується підготувати в освітньому просторі навчального закладу; щодо зовнішнього(тобто за межами навчального закладу) освітнього процесу, і його як позитивного, так і негативного впливу на майбутніх вчителів; щодо розкриття нових значущих елементів всередині дискурсу професійної підготовки вчителів [1, с. 4]. У процесі висвітлення проблеми наукового пошуку був використаний якісний контент-аналіз літературних джерел – дослідницький метод, що застосовується для суб'єктивної інтерпретації змісту текстових даних через систематичний процес класифікації кодування та ідентифікації тем або шаблонів» [3, с. 1278].

Зазначимо, що у контексті «наукового» підходу до освіти, визначеного позитивізмом першої половини ХХ століття, курикулум розглядався як продукт, створений фахівцями з академічної теорії, незалежний від шкільної практики.

Цей технократичний підхід перетворив розробку навчальних програм на бюрократичний нормативний, а отже, контрольований процес, де вчителі в школах лише отримували та виконували накази. З 1960-тих рр. XX ст. низка економічних, соціальних та епістемологічних змін призвели до розвитку різних підходів до освіти загалом і до курикулуму зокрема. Реакція соціуму на домінуючу технократичну модель проявилася через дві альтернативні орієнтації, практичну та критичну, які, згідно з точкою зору Гранді (Grundy, 1987), пов'язані з епістемологічним прогресом, що призвів до появи нових епістемологічних парадигм. З практичної точки зору, обґрунтованої Швабом (Schwab, 1997/1969) і Стенхаусом (Stenhouse, 1975), а також у критичній перспективі емансипації та активного втручання в соціальні зміни руху критичної педагогіки (Giroux, 1988), навчальний план не можна залишати в руках експертів. Ці дві парадигми відводять практикуючому/шкільному вчителю дуже відповідальну роль щодо розробки навчального плану, який розглядається більше як спосіб перетворення освітньої ідеї в гіпотезу, що має бути перевірена на практиці. Отже, це пропозиція, яку потрібно критично перевірити, а не пакет матеріалів, прийнятий і готовий до використання, де планування, діяльність та оцінювання не тільки взаємопов'язані, але є частиною самого процесу. Це процес, у якому учні та вчителі беруть участь у діалектичному пошуку альтернативних значень (Grundy, 1987). Це процес, який дозволяє вчителю та учням розробити навчальний план на основі їхнього життєвого досвіду та – через цей процес – збагатити його. Він може бути корисним – за певних передумов – для вчителя, а також для учнів. З одного боку, оскільки зобов'язання вчителя не обмежуються правильним застосуванням курикулуму, розробленого експертами, він/вона може розширити своє професійне судження, постійно розмірковуючи над діями (Schon, 1983). У такому випадку вчителі потребують суттєвих професійних навичок, таких як критичне мислення та дослідницьке ставлення до викладання та курикулуму, креативність, професійна відповідальність і здатність до співпраці та прийняття рішень. Зосереджуючись на практичних знаннях, судженнях і рефлексії вчителів, розглядаючи викладання як діяльність, яка одночасно реалізує та створює

теорію, освітнє дослідження в дії може внести значний вклад у цей альтернативний підхід до навчального плану. Маючи на меті покращити викладання – за конкретних обставин, яке відбувається – через співпрацю, освітнє дослідження в дії пропонує практику «знизу вгору» щодо розробки навчального плану та створення пов’язаної з ним теорії шляхом його постійного перегляду та реструктуризації (Elliott, 1991). У такій структурі розробка курикулуму розглядається як його безперервний процес коригування та вдосконалення, який відбувається в класі та школі, без урахування або зневажливого ставлення до теорії. Ідея розробки вчителями курикулуму підриває традиційну ієрархію, в якій вчителі знаходяться в нижній частині піраміди, а розробники курикулуму і дослідники знаходяться на вершині, як виробники наукових знань [4, с. 233–234].

Незалежно від того, якого підходу дотримуються вчителі, є щось універсальне у прийнятті рішення про те, чого навчати учнів, і в кожному окремому підході це своєрідне правило розставляти предмети у порядку, які потрібно викладати (Brown, 1995). Навчальний план означає набагато більше, ніж предмети, які потрібно викладати, передавати або забезпечувати. Ефективне визначення курикулуму повинно надавати інформацію про те, чого ми навчаємо, які можуть бути можливі наслідки та результати передачі інформації (Kelly, 2004). Навчальний план можна розглядати як докладний посібник для процесу викладання та навчання: під ним розуміється конкретна схема навчання, яка виходить із бажаних результатів, тобто стандартів змісту та ефективності (незалежно від того, чи вони визначені державою чи розроблені на місцевому рівні). Курикулум бере зміст (із зовнішніх стандартів і місцевих цілей) і формує його в план для ефективного викладання та навчання. Таким чином, це більше, ніж перелік тем і списків ключових фактів і навичок («вихідні дані»). Це карта того, як досягти «вихідних даних», бажаних для успішності учня, в якій пропонуються відповідні навчальні заходи та оцінювання, щоб підвищити ймовірність досягнення учнями бажаних результатів (Wiggins & McTighe, 2006). Зокрема, Айснер (Eisner, 1994) класифікує курикулум як: а) явний навчальний

план, який має публічно явні цілі або можливості, надані школами, і вони викладені в навчальних посібниках шкіл або в наданих матеріалах, б) неявний або прихований навчальний план, що означає навмисні та ненавмисні функції школи, які не рекламуються всупереч явному навчальному плану, вони просто виникають у контексті через можливості навчання, в) нульовий навчальний план, який стосується інтелектуальних процесів і змісту, яким школи нехтують. Келлі (Kelly, 2004) класифікує навчальний план як «освітній, тотальний, прихований, запланований і отриманий, формальний і інформальний». Основна увага при розробці курикулуму зосереджена на вирішенні того, яких знань, навичок і цінностей викладати, як досягти запланованих результатів, а також на процесах навчання та викладання (Richards, 2001). Наприклад, ефективний мовний курикулум пов'язаний не лише з чистою діяльністю викладання; він також включає процедури планування, проєктування та впровадження). Побудована на основних принципах розробки, проведення та оцінювання, розробка курикулуму складається з шести основних кроків: «аналіз потреб, встановлення цілей, розробка силабусу, методологія, тестування та оцінювання» (Richards, 1990) [2, с. 138].

Отже, здійснений якісний контент-аналіз літератури щодо проблеми наукового пошуку дав змогу зробити наступні узагальнення: різні теоретичні дискурси щодо міжнародних стандартів, наукові конференції тощо спонукають до певного спільного розуміння складових відповідного навчального плану, оскільки вимірювання освітніх досягнень, які досягаються реалізованим курикулумом, порівнюються між країнами та континентами; практична та критична парадигми освіти відводять практикуючому/шкільному вчителю дуже відповідальну роль щодо розробки навчального плану, який розглядається більше як спосіб перетворення освітньої ідеї в гіпотезу, яка має бути перевірена на практиці; розробка курикулуму складається з шести основних кроків: аналіз потреб, встановлення цілей, розробка силабусу, методологія, тестування та оцінювання, включно з процедурами планування, проєктування та впровадження; освітнє дослідження в дії в якості альтернативного підходу пропонує практику

«знизу вгору» щодо розробки навчального плану та створення пов'язаної з ним теорії шляхом його постійного перегляду й реструктуризації; процес розробки курикулуму вимагає від вчителів суттєвих професійних навичок (критичне мислення та дослідницьке ставлення до викладання та курикулуму, креативність, професійна відповідальність і здатність до співпраці та прийняття рішень) тощо.

Література:

1. Романюк, Л. П. *Практичний підхід до формування курикулуму у підготовці майбутніх вчителів іноземних мов у розвинених країнах світу (Німеччина, США Мексика, Ізраїль)*. URL: <https://dspace.vnmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1084/Практ.%20підхід%20стаття.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
2. Dündar, E., Merç, A. (2017). A critical review of research on curriculum development and evaluation in ELT. *European Journal of Foreign Language Teaching*, 2 (1), 136–168. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED598965.pdf>.
3. Hsieh, H.-F., & Shannon, S. E. (2005). Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative Health Research*, 15 (9), 1277-1288. DOI:[10.1177/1049732305276687](https://doi.org/10.1177/1049732305276687)
4. Katsarou, E. (2013). Action research as a means for reforming curriculum. In: European Conference on Curriculum Studies. Future Directions: Uncertainty and Possibility (pp. 234–239).
5. Mulenga, I. M. (2018). Conceptualization and Definition of a Curriculum. *Journal of Lexicography and Terminology*, 2 (2). 24 p. URL: https://www.researchgate.net/publication/332152068_Conceptualization_and_Definition_of_a_Curriculum.

薛贺予

外国语言文学研究生，外国语学院，哈尔滨工程大学，中国

脑文本重构——《美国式婚姻》中瑟莱丝蒂尔的成长

关键词：脑文本，书信叙事，成长过程，大规模监禁

塔亚莉·琼斯的《美国式婚姻》以美国大规模监禁制度为背景，通过非裔夫妇罗伊与瑟莱丝蒂尔的书信叙事，揭示种族与性别双重暴力对个体选择的规训机制。本文基于脑文本理论，聚焦于瑟莱丝蒂尔的书信内容，分析书信如何作为“存储于大脑的感知与认知”的物质载体，外化人物心理创伤，展示其脑文本重构过程。瑟莱丝蒂尔的堕胎选择则暴露非裔女性在身体自主权与种族污名化的现实困境。其脑文本经历三重重构：首先，从现实出发，重新审视种族与性别困境；其次，历经婚姻中的权利博弈，完成堕胎的理性选择；最后实现自我和解。琼斯通过书信将个体叙事升华为对白人主导制度的批判，揭示脑文本理论在解

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Підписано до друку з оригінал-макета 29.05.2025.

Формат 60×84 1

/16. Папір офсетний. Гарнітура Times.

Обл.-вид. арк. 6,04. Ум. друк. арк. 147.

Тираж 300 прим.

Різографія.

Видавництво «Харбінський інженерний університет»
м. Харбін, вул. Наньтон, 145-1, район Наньган, 150001, КНР